

# SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:** Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-  
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,  
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre  
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány  
Telefon-szám 15. Ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

**BETEGH PÁL.**

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

**HIRDETÉSI DIJAK:** Hivatalos hirdetések 100 szóig minden  
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □em-ként 6 fillér-  
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-  
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki nt  
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

**Szerkesztőség és kiadóhivatal:** BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések  
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

## Városi közügyek.

(gh.) Egyszerű és hangzatoság nélkül való címet adtunk annak a nagyérdékű tervezeteknek, melyekről kedden délután Szakáts Zoltán polgármester vezetése mellett behatóan tanácskozott városunk képviselőtestülete. Hiszen ez a két szó mindent kifejez s méltó arra, hogy értelmével foglalkozzék különösen székelyanyavárosunk képviselőtestülete, amelyre a legújabb kor követelményeinek egész sorozata vár.

Mik volnának ezek a tennivalók? Azt szinte tudja városunknak minden oly polgára, aki a vidéki városok modern fejlődése körül valamit is látott s aki előtt az a tovább nem mellőzhető cél lebeg, hogy a Székelyföld természetes központja ismét vivja ki magának ősi jogait s foglalja el az őt megillető vezérszerepet. Ezt pedig elérni, ugyan nehéz, de nem lehetetlen.

Csak önbizalom és erős akarat, a városi közügyek iránti önzetlen meleg szeretet hasson át mindenkit. Kerüljük a személyes érdekek előtérbe hozását. E helyett hangoztassuk és tettekkel is valósítsuk meg a „Mindnyájan egyért és egy mindnyájáért” kipróbált s mindig célhoz vezetett magaslatos eszméket. . .

Igen örvendünk és helyesnek tartjuk, hogy Szakáts polgármester a ma már minden téren gyakorolt kormányzási elvet követve, előleges információkat szerzett ma-

gának az arra legilletékesebb faktortól, székely anyavárosunk képviselőtestületétől, mielőtt eme fontos ügyeket a plenaris napirendre hozta volna. Ajánljuk, éppen a városi közügyek sikeres megoldhatása céljából, minél gyakrabban hívjon össze hasonló értekezleteket és soha se engedjen közgyűlés elé teljesen elő nem készített dolgokat, mert azoknak hátrányai kiszámíthatatlanok.

Azonban a rendszert, melylyel általános szokás szerint gyakorolják emez értekezleteket, helyesnek nem tartjuk.

Nézetünk szerint — megfelelőbb, eredményesebb volna minden hasonló ánkét, ha az előterjesztésre kerülő ügyekről már eleve jól megfontolt, rövid, de érthető, a rendelkezésre állott adatok felhasználásával előkészített, írásbeli tájékoztatás küldetnék szét az értekezlet tagjainak. Ezáltal alkalom nyílnék, hogy mindenki a legjobb tudása szerint előkészülhessen az egyes tárgyakhoz; újabb és nem kevésbé fontos adatokat gyűjtsön s ezáltal a közérdeknek valóban szolgálhasson.

A bürokráciának barátjai soha sem voltak s az újabb rendszer igyekezik is ezt minden oldalról kiküszöbölni. Elvégre közös mindnyájunk ügyeiről tárgyalnak az ilyen értekezleteken s nemcsak a városi képviselők érdeklődnek az iránt. Több szem többet lát, több fej többet s talán jobbat is gondolhat.

Részünkről a nagy nyilvánosság tiszt.

tító hatásától nem félünk s még a közgyűlések közérdekű tárgyait sem rejtegetnők, titkolgatnók, hanem legalább három nappal előbb a meghívóval egyszerre — a gyűlési tagok elébe terjesztenők azoknak rövid, a tárgyat bővebben ismertető tartalmát, indokolását, olyan formán, mint az a rendes költségvetéseknél szokás.

Valóságos népgyűlések átszűrt, megtisztított véleményét, gondolatát vihetnék így az egyes képviselői tagok a plénum elé s minden tartózkodás nélkül határozhatnának a közérdek szent nevében úgy, amint azt népgyűlésekkel keresztül vinni nem lehetne, de mégis a közös terhet viselő polgárságnak az ötlet érdeklő és érintő ügyekben közvetlenül, a velük folyton találkozó képviselők útján véleménynyilvánítási alkalmuk lenne.

Ez a rendszer új életre keltene az egyes társasköröket, kaszinókat s az együvé tartozandóság érzetét is fejlesztene. De másfelől a közérdek kiszámíthatatlan hasznát látná, mert az iránta való érdeklődés napról-napra fogy. A közgyűlések színvonalai méltóság és tartalom tekintetében emelkednének; ha szoros és végrehajtható határozatokban gazdagodnának; a sokszor időfecsérlő szóbeszéd kevesbednének.

Ajánljuk az illetékes körök jóindulatu figyelmébe ezen közérdekű eszme megfontolását

Az értekezlet lefolyásáról szóló tudósításunkat lapunk más helyén közöljük.

## A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

### A tengerek királya\*.

Írta: Csoór Gáspár.

Távol keletről csaknem óránként hozza a kábel-telegraf idegrázó híreit a máskor oly csöndes Sárga-tenger mostani szenzációinak. Nekünk pedig alig jut eszünkbe a nagy izgalomba csak rá is gondolni, miként lehetséges teszem az, hogy rövid félóra alatt már vége is van a modern háboru legmegrázóbb tragédiáinak, egy-egy tengeri csatának s még rövidebb pár perc alatt megsemmisül a csatahajót és észrevétlenül, orvul támad rája, hogy egyetlen érintésével menthetetlenül kivégezze.

Ez az apró tengeri szörny, jól hívják pokol-gépnek, csakugyan a pokol démoni pusztító hatalmát hordja karsu testében.

Nem sebet üt, hanem halált ad; nem sért, hanem gyilkol. Ha egyszer megérinthei zsákmányát, érintése föltétlen halál, mint a vipera csipése. Mihelyt csak egyet is csiphet a hadihajó bordáin a tenger viperája, a torpedó, ez a csipés

\* A „Hazánk” c. kitűnően szerkesztett fővárosi napilapból vettük át ezt az érdekes és aktuális cikket. Szerk.

harmencöt méter léket jelent az óriáshajó oldalában. Ekkora rést pedig, bocsanat Alexejev admirális ur, még az ön „halált megvető elszántságu és bámulatos energiával dolgozó” orosz tengerészei sem bírhattak betömni, akármint jelentgetett is ön a három muszka hadihajó sorsa felől aggódó Miklós cárnak.

Habár Alexejev a port-arturi japán támadásnak csak egy áldozatáról, a Palladának, elsüllyedéséről mert is beszámolni, egészen bizonyos, hogy elsüllyedt vagy legalább is örökre hasznavehetetlené vált a Retvizán is, Cezarevits is. Mert torpedó találta mindet s ez a treff-halál.

Csakhogy ezt Alexejev ur nem merte mindjárt bevallani.

A váratlan, gyors kegyvesztésnek is, mely a kedvelt Alaxejev sorsa lett, bizonyára az volt oka, mert Pétervárott elég korán megtudták, hogy az admirális föltent, nemcsak egy páncélost, bizony mind a hármat megsemmisítették Port-Arthurnál a lenézett japánok. Torpedóflottillájuk kitűnő lehet, a port-arturi bemutakozás ezt rögtön bizonyította, azzal az oroszé nem mérközhetik s a hatalmas orosz hajóraj is egyszerre fejet, leket vesztett, nyomban denfenzivára szorított, pár napra rá pedig Oroszország „többé nem fektetett sulyt a tengeri hadjáratra, a szárazföldi operációkra koncentrálja minden erejét”. A mi magyarul annyit jelent, hogy a hatalmasnak hitt orosz flotta egyszerűen megfutott a japán törpe előtt.

Köszönheti pedig Japán mindezt egy pár jól lanzierozott torpedó-ütegének! Aránylag csekély áldozat, ha meggondoljuk, hogy egy pokolgép tizenhatezer koronába kerül.

Soha időszerűbb nem lehetett tehát, mint

most, közölni és alaposan megismerkedni ezekkel a pokolbeli lövegekkel. Nem tudja ezer közt két olvasó, mi a csoda voltaképp ez az ördögös masina? Mert az egész gépezet a torpedó, szivar alakú teste telítve van nemcsak romboló hatású robbantó szerrel, hanem mechanikusokkal, fizikusokkal, mérnökökkel és tüzerekkel. Egész hátsó része, melyre a romboló kupot felsavarják, meg van rakva ily modern tudományos faktorokkal, persze acélból. Egyik hajtja, másik irányítja, harmadik megállítja és lesüllyeszti vagy felszínre tartja szükség szerint az egész instrumentumot, míg csak el nem ér az a kitűzött célhoz. Ott aztán elszűti egy külön tüzéautomata.

A fumei Lagos öblöcske mellett hatalmas telepen gyártja a torpedókat William Withead ur és szállítja idegen hatalmasságoknak is, de a találmány föltitka nélkül. Ez a titok a Richtungsregulator, az irány szabályzó. Oly egyszerű találmány, akár a Kolumbus tojása. Mégis a legszentebb hadititkunk, melyet néhány gyári felesküdt alkalmazozott kívül csak a torpedónaszádok haditengerészei tudnak, rája külön-nagy esküt tesznek, elárulásáért golyót kapnak, vagy örökös brigádot. Az ideje válogatja: béke van-e, vagy háboru?

Mi sem mondunk hát föltételesen, csak annyit, hogy ez az irány szabályzó tartja meg a kilőtt torpedót a cél nyílegyenes vonalában; ha hullámverés vagy egyéb külső erő ki találja térténi utjából a vízbe uszó torpedót, a regulator rögtön visszairányítja a célvonalba. Ennek köszönhető, hogy a mi torpedóink, ha egyszer pontosan be van állítva a célnak a kilököst végző lanziercső, hajszálpontossággal elérnek az ellenséges hajó oldalába Minden más hatalom torpedója bizony-

## Krónika.

— Fővárosi levelezőnkől. —

Budapest, június hó 1-én.

Vasárnap gyönyörű májusi délelőttön két emléket leplezett le a főváros közönsége. Irányi Dániel hazánk fia és Steind Imre, a híres műépítész mellszobrai voltak ezek. A hazafias hála és kegyelet ez impozáns megnyilatkozásán a kormány több tagja is részt vett. Említsük meg azt is, hogy a „Katholikus Irók és Hirlapírók Pázmány-Egyesületének” tagjai nagyszámmal érkeztek Pozsonyba, a magyar biboros Ciceró sírjának megkoszoruzására. Az utókor hálájára méltók mindannyian! A nemzet nagyjaiban él tovább.

Képzőművészeti szempontból fontos az eperjesi műkiállítás is, a melyen a vallás és közoktatásiügyi miniszter is képviseltette magát. Köz-művelődési tekintetben pedig az Országos Magyar Iskolai-Egyesület teljesít áldásos missziót. Ez az érdemes testület gr. Zichy Jenő elnöke alatt szintén vasárnap tartotta most már 20-ik évi közgyűlését, hogy a magyar szellemnek újat egyengetse a haza minden nyelvű lakója között.

A politikai színtérről említsük föl azt, hogy a delegáció ülései körülbelül e hónap 8., vagy 10-ikén érnek véget s hogy ezeknek befejezése után a képviselőházban a költségvetés s ezzel kapcsolatban a civilista tárgyalására kerül a sor. Gróf Apponyi Albert Jászberényben tartandó beszéde elé érdeklődéssel tekintenek a politikai körök. A népoktatási törvény reformjára összehívott szaktanácskozmány eredménye abban összegezhető, hogy az állam szuverenitásának határozottabb módon kell kifejezésre jutni a népoktatásügy összes vonalain.

Keddén vette kezdetét a képviselőválasztás Szegeden. Mind a három párt nagy akciót fejt ki. Az izgalom tetőfokát érte el. Ugy a Bánffy (új), mint a Rónay (szabadelvű)-párt bizik a győzelmében.

A szerbkereskedőket a szokott vendégszeretettel fogadta a főváros, s a kereskedelemügyi miniszteret Sztterényi József min tanácsos képviselte. Ennek jótékony hatása ipari és kereskedelmi életünkben el nem marad. A Budapest és Belgrád között létesített telefon-vonalat már át is adták a forgalomnak.

A harci bikák a Budapesten tartandó bika- viadalra megérkeztek. Egyik bika immár a mézár- székbe került, mert közelében levő társát felhasította s így a vértelenséget alaposan megcáfolta.

Az idei termés elé még mindig nagy aggodalommal tekint hazánk gazdaközönsége, mert nemcsak a szárazság és a rozsdá, hanem még a sáska-veszedelem is fenyegeti az Alföld földmívelő népét.

talan, mert nincs rajtuk ez a regulator. Kizárólag tökéletes torpedóknak köszönhetjük tehát, hogy Adriák egyszerűen bevehetetlen és hogy tengeri barátságunk is egyike a legbecesebbeknek minden hatalmasság szemében.

A mai torpedó nem jár azzal a veszedelemmel, hogy a löveggel a naszád is elpusztul, mint a régienél. Naszádjá lövéskor helyben marad s azonnal visszamenekülhet a nagy hajók védőszárnyai alá, mihelyt kilötte torpedóját.

A lövést a lanzier-cső teljesíti. Ez a cső a torpedó-naszád orrán, vagy fedélzetén áll, az első osztályú naszádokon négy, a többin egy-kettő. A torpedót bedugják a csőbe, mely komprimált levegővel, vagy legfeljebb félkilogramm lőporral kilöki a vízbe. Egyéb feladata se a naszádnak, se a csőnek nincs. A többi munkát elvégzi maga a torpedó. Ilyenképpen: A torpedó hat méter hosszú, britanika-szívar alaku acélömeg, legszélesebb helyén negyvenkét centiméter átmérőjű. Két részből áll, egymásra csavarva. Az előrészt, a tulajdonképeni bomba, cukorsüveg formájú, méter magas acélkup. A kupba vannak körszeletekben bepréselve a lögyapot-karikák, száz-százötven kilogramm sulyban. A gyapot tíz százalék vizet tartalmaz, hogy a kifejlődött gőz is növelje a robbanás erejét.

Hogy gyul föl a bomba?

A süveg csucsán van a tűzér-automata, a felütő szög. Ez mihelyt szilárd ellenállásra talál, levág gyutacsára. A kapszli aztán beviszi a tüzet a löcsatornába dugott, félkiló száraz lögyapothoz s ez gyújtja meg a süveg töltését, mely robbanásával megöli az ellenséges hajót.

A torpedó egész hátsó része a löveg kormányzását, irányban tartását és hajtását szolgálja. Csupa mechanikus készülékek raktára. Főrészei: a légsűrítő kamra, mely a löveg propellerjét hajtó komprimált levegőt tartalmazza. Mellette van a kormányzó készülékek kamrája, a sülyedést szabályozó hidraulikus lemezzel, meg az irányszabályo-

Most midőn még megemlítem, hogy a mai tudósítások a japánok újabb meg újabb győzelméről hoznak hírt s hogy egyrészt példátlan elszántsággal, szinte fanatizmussal, másrészt nagy körültekintéssel és számítással vivják csatáikat, a legközelebbi vizontlátásig Isten velünk.

1.

## Gyümölcsfáink csekély termés hozamának oka.

Földmívelési kormányunk évek óta megtesz mindent, hogy az ország gyümölcsfa állományát megszorítsa s annyi gyümölcsfa van már az országban tényleg kiültetve, hogy csak azok termését kell fokozni és biztosítani, hogy gyümölcstermelésünk jövedelmezővé váljék. Ezt azonban eddig szokásos trágyázási eljárásunkkal elérni nem fogjuk, mert e tekintetben szokásos eljárásunk nincs, amennyiben gyümölcsfáinkat trágyázni nem szoktuk, pedig semmiből azok sem produkálhatnak semmit s ha egyszer kiélték azt a talajt, amelybe bele vannak ültetve, többé gyümölcsöt teremni nem fognak.

Nem trágyázza pedig a mi gazdaközönségünk a gyümölcsfákat azért, mert komposzt készítésével nem szeret foglalkozni, az istállótrágyát pedig sajnálja a gyümölcsöstől, de legtöbbször nem is rendelkezik elegendő mennyiséggel. Külföldön is ez az oka annak, hogy a gyümölcsösök trágyázására mind kiterjedtebben kezdik a műtrágyákat használni, amely eljárás igen célszerűnek s valóban hasznosnak bizonyult.

A külföldi tapasztalatok szerint legcélszerűbb a műtrágyát a gyümölcsös egész talajára kiszórni, aláásni s a talajon valamely kerti növényt vagy burgonyát termesztetni. Az ilyen közöttek termelésnek az az előnye, hogy a talaj eke, kapa vagy ásó segítségével ismételtelen meglazítatik, az esővíz, napsugár, fagy jobban behatol, mire a fák valósággal felujdulnak s rendkívül bő termésnek indulnak. Ezen esetben természetesen egész erősen kell trágyázni, hogy a közöttek növény mellett a fáknek is elegendő tápláló anyag jusson, amit egyedül istállótrágya alkalmazásával elérni nem lehet.

A gyümölcsfák műtrágyázásával különösen Németországban értek el rendkívül kedvező ered-

zével. Utána jön a lapátráma, melynek közepén forog az egész löveget hajtó propeller. A csavar a legfontosabb dolgot végzi: ő tolja óránként huszonhat csomó sebességgel egész a célig a löveget, mert — mint mondtuk — a lanzier-cső éppen csak annyi erővel löki be a vízbe a torpedót, hogy a pokolgép a naszádtól pár méternyire eltávolodjék.

A vízben méternyi mélységben lopva közelít áldozatához a torpedó. Utját csak keskeny fehér sáv árulja el a tenger színén, meg a buborékok, melyeket a felhasznált levegő ver elillanásakor. Mivel azonban torpedó-támadás rendszerint csak éjjel történik, még ezt a gyöngye áruló-jelet sem veszi észre az ellenség. Csaknem föltartóztatlanul jut hát el áldozatáig a pokolgép s ezért rettegnek annyira tőle még a hőlelkű tengerészek is. Torpedó! hangzik a vészkiáltás a csatahajón s egyszerre felgyul a fedélzet a projektorok serege, a mitrelőzők a közeli veszedelem irányába fordítják torkukat s minden ember halálra szántan tüllesztett erővel végzi kiosztott szerepét. De, jól tudják a tengerészek, legtöbbször reménytelenül.

Ha csak orral nem sikerül fordítani a közelgő torpedónak a csatahajót, biztos a halál. A láthatatlan torpedó ellen nincs menekvés, ha deréka kaphatta a hajót. Egy robbanás a víz alatt, egy óriási lökés a csataszörnyőn s a hajó nyomban arra az oldalára bukik, a melyiken megharapta a tenger vipérája. Elsülyed.

Emberi ész találmánya ez a gyilkos szörnyeteg; emberi ész próbálkozott meg védekezni is ellene. Minden hajóhadnak külön osztálya van a torpedónaszádok felkutatására, üldözésére és megsemmisítésére. Ezt az osztályt a fürge torpedózúzó hajók alkotják. Ha meg bírnak csipni egy naszádot, hamar el is bannak vele. A naszád ugyanis oly gyöngye vértetű, hogy az erős ágyakkal megakart torpedózúzó pár perc alatt roncsná lövi. A naszádok épp ezért állandóan a nagy hajók mögé

menyeket. Legutóbb Wagner közölte erre vonatkozólag kísérleti eredményeit: 11 éves megfáit trágyázta 2800 gramm kainittal, 1512 gramm szuperfoszfáttal és 665 gramm salétrommal. A trágyázott fák termettek darabonként 7.30 kg. meggyet, a trágyázatlanokkal szemben, melyek csak 2.9 kg.-ot termettek. 22 éves renet-almafáit trágyázta 500 gramm klorokáliummal, 1030 gramm szuperfoszfáttal és 900 gramm kainittal; a trágyázottaknak termésátlaga volt 1262 kg. alma, a nem trágyázottaké 843 kg. Kasseli renet-almáit trágyázta 1050 klorokáliummal, 2275 gramm szuperfoszfáttal és 1365 gramm chilisalétrommal. A trágyázott fák adtak darabonként 5050 kg. almát, a nemtrágyázottak 1365 kg.-ot.

Ez adatok tehát kézzel foghatóvá teszik, hogy a műtrágyák segítségével egyszerűen, olcsón, óriási módon lehet a gyümölcsfák termését fokozni, ami nagyon is indokoltá tenné, hogy gyümölcsöseinkben a műtrágyaféléket az eddiginél kiterjedtebben alkalmazzuk.

## Egyházi élet.

**Felhívás a magyar katolikusokhoz!** A Szent-István-Társulat Magyarország katolikus népének kezébe jó könyveket kíván adni s e célból alapszabályait akként módosította, hogy pártoló tagjai évenként csak két korona tagdíjat fizetnek. E csekély összegért a tagok vallásos könyveket, oktató és hasznos ismereteket terjesztő, valamint mulattató könyveket és naptárt kapnak, összesen mintegy 40 nyomtatott ivnyi (640 oldal) terjedelemben. Ezenkívül a pártoló tagok abban a kedvezményben is részesülnek, hogy a Szent-István-Társulat bármely kiadványát a választmány által megállapítandó mérsékelt áron kapják. A kik az idén, 1904-ben, pártoló tagok, azok megkapják az Ujzövetségi Szentírás történeti könyveit, t. i. az Evangéliumokat és az Apostolok Cselekedeteit bekötve. Továbbá kapnak egy minden gazdálkodót nagyon érdeklő oktató könyvet a gyümölcsfa tenyésztéséről, egy szórakoztató könyvet és 1905-re szóló naptárt. Mindezeket a folyó év őszén küldi szét a Társulat; jövő évben pedig már tavasszal kapják könyveik egy részét a pártoló tagok. A tagsági kötelezettség csak egy évre kötelező; azonban ha a naptári év végéig kilépést be nem jelent, a következő évre is pártoló tagnak tekintetik. Pártoló tagnak a Szent-István-Társulatnál, esetleg a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalánál (Betegh Pál könyvkereskedése

rejtőznek, mint a csirkék a tyúk védőszárnyai alá. Ha pedig operálni kifutnak a siktengerre, akkor is nyomban visszazsaladnak a páncélosok mögé, mihelyt kilöttek torpedójukat.

Nekünk kétszázon fölül van torpedónaszádunk. Két klaszisa sorozva. Az elitjét a Hochseebostok teszik, melyek a siktengerre is kimerészkednek s ott támadnak. Ilyen csak négy van: a Natter, Viper, Python és Kigyó. Van rajtuk négy mitrelőző, 16 ember, Kropacsek-fegyverrel. Parancsnokuk sorhajóhadnagy (századosi rang). Kis természetű mellett is gyorsabbak e naszádok a leggyorsabb csatahajóknál is. Egy óra alatt be bírnak futni harminc csomót, míg a csatahajó legelseje is tizennyolc-tizenkilenc csomóig bírja. (Egy csomó 1842 m.) Csak a torpedózúzó érik el gyorsaságban. A mi torpedózúzóink legfélelmesebbjai: a Tiger, Panther, Leopard, Blitz, Comet, Satellit.

A francia naszádok a világ legfélelmesebb torpedóhajói. A miatt, mert víz alá is tudnak merülni s ott két óra hosszat is dolgozni Gustave Zédé mérnök találmánya ez a víz alatt járó naszád, mely világra jöttékor, emlékeztetünk, valósággal elremitette a többi hatalmakat.

A zuzókön kívül másik védekezés is van a torpedólövegek ellen. A sodronyháló, mely a nagy páncélosok vértjét övezi körül, tizméteres pilótákra kifeszítve, a vízbe pár méternyire lelőve. Az volna a célja, hogy a torpedó feje bubájával szemei közé akadjon s így szilárd ellenállásra nem találva, föl nem robbanhat, a hajóban kárt nem tehet; ellenben a hálóban vergődve, elárulja magát s a hajóról vagy szétlővik, vagy elfogják. Azonban még egy újabb találmány hiuvá tette a sodronyvédekezést is. A torpedó orrán ugyanis olók vannak ma már, melyek szétnyirják a sodronyhálót s a torpedó-löveg mégis csak eljut céljához, hogy a páncélos oldalának megadja a halálos léket.

erre vonat-  
vos megfáit  
512 gramm  
étrommal. A  
két 7.30 kg.  
ben, melyek  
renet-almafait  
1030 gramm  
tal; a trá-  
kg. alma, a  
renet-almait  
, 2275 gramm  
isálétrommal.  
5050 kg. al-

atová teszik,  
üen, olesón,  
termését fo-  
e, hogy gyü-  
eddiginél ki-

oz! A Szent-  
kus népének  
célből alap-  
pártoló  
n a tagdíjat  
gok vallások  
reketek ter-  
és naptárt  
ntatott ivnyi  
al a pártoló  
részesülnek,  
y kiadványát  
érsékelt áron  
ártoló tagok,  
entírás törté-  
t és az Apos-  
kapnak egy  
oktató köny-  
szórakoztató  
Mindezeket a  
: jövő évben  
egyrészt a  
g csak egy  
i év végéig  
évre is pár-  
k a Szent-  
y-Udvarhely\*  
vkereskedése

szárnyai alá,  
gerre, akkor  
élosok mögé,

pedonaszát  
t a Hochsee-  
is kimerészs-  
ég van: a  
rajtuk négy  
rel. Parancs-  
g). Kis ter-  
ádok a leg-  
att be bírnak  
új legelseje  
.. (Egy csomó  
l gyorsaság-  
esebbjei: a  
t, Satellit.  
gfélmesebb  
s tudnak me-  
eni Gustave  
att járó na-  
etünk, való-

és is van a  
mely a nagy  
éteres piló-  
re lelvőve  
je bubjával  
állásra nem  
kárt nem  
lárulja ma-  
y elfogják.  
uvá tette a  
ugyanis ol-  
k a sodrony-  
jut céljához,  
a halalos

Szekelyudvarhelyt) lehet jelentkezni szóval vagy írásban (levelezőlap is elegendő). — Manapság, mikor a népet annyi gond győtri s gondjait annyi izgató igyekszik gonosz módon kizsákmányolni s a népet eltántorítani — a Szent-István-Társulat vállalkozását örömmel kell, hogy fogadja Magyarország katolikus népe és e nép őszinte barátai s hivatott vezetői. Felhívunk ezért mindenkit: a nép fiait és a nép vezetőit egyaránt, hogy tömegesen lépjenek be a Szent-István-Társulat pártoló tagjai és gyűjtsenek minél több tagot. Minél nagyobb lesz a tagok száma, annál több kedvezményben részesülhetnek. *A Szent István-Társulat Elnöksége.*

## Különfélék.

### Fölvívás a szekely ásványviktulajdonosokhoz.

Végre a marosvásárhelyi Székely-Társaság, a szekely kormánybiztosság és a kereskedelmi és iparkamara önzetlen buzgólkodása folytán csaknem minden szekely ásványviz-tulajdonostól érkezett válasz a létesítendő szegedi szekely ásványviz-raktár tárgyában. De mert a válaszok részben vagy kitérők, vagy homályosak, vagy drága föltételeket tartalmazók, a szegedi Székely-Társaság fölkéri az ásványviz-tulajdonos urakat, hogy felhívásunkra pontosként felelő, részletes választ sziveskedjenek küldeni, mert enélkül lehetetlenség a vállalatot megindítani. Az első, hogy vizünk legyen, enélkül semmihez sem kezdhetünk. Kérjük továbbá ez urakat (több viktulajdonos levélbeli kívánsága folytán), hogy tüzzenek ki egy alkalmas határidőt, lehetőleg július hó elsejéig s erre küldjenek ki Szegedre egy-egy megbízottat, hogy a föltételekben együttesen és közösen megállapodhassunk. Ezuttal a szegedi Székely-Társaság megbizta két kiküldött tagját, hogy a Maros-Vásárhelyen a f. évi június hó 2-án végbemenő szekely szövetségi gyűlésen az illetőkkel (ha t. i. jelen lennének), e tárgyban előszóval is értekezzenek. Bizunk benne, hogy most már igazán sikere lesz a nagy jövő elé néző szekely ásványviz-raktár eszméjének. Adja Isten, hogy úgy legyen!

A szegedi Székely-Társaság nevében:

Szeged, 1904. május 24-én.

Sassi Nagy Lajos,  
titkár.

— **Urnapiját,** a legméltóságosabb oltári szent-ség imadását mai napon ünnepli a róm. kath. egyház.

— **Kihallgatás a királynál.** A király Budapestben folyó évi június hó 6-án és 9-én fog még általános legfelsőbb kihallgatást adni. Előjegyzések már most a kabineti irodában (budai királyi vár) a délelőtti órákban eszközöltenek.

— **Esküvő.** Elekes Géza szentkirályi fiatal körjegyző vasárnap tartotta esküvőjét Dombi Juliskával, Dombi Mózes birtokos leányával Homoródszentpálon. Násznagyok: Dr Demeter Lőrinc udvarhely- és Szabady Tivadar homoród-járásai főszolgabírák voltak. A polgári kötetést Kiss Jenő homoródszentpáli m. kir. anyakönyvvezető végezte, míg egyházi áldásban az új párt E g y e d Ferenc unitár. nyug. pap részesítette. Vasárnap a leányos háznál, hétfőn pedig az új pár lakásán Szentkirályon gazdag lakoma és vidám mulat-ság volt.

— **Kinevezések.** Hollaky Ártur, vármegyénk főispánja Nagy Pál vármegyei központi díjnokot irnoknak; Dr Damokos Andor, vármegyénk alispánja Szentkirályi Árpád helybeli lakost pedig vármegyei központi díjnoknak nevezte ki.

— **A szegedi választás.** Értesülésünk szerint — a szegedi választáson kedden Bánffy Dezső báró volt miniszterelnököt és m. kir. fő-udvarmestert 117 szótöbbséggel országgyűlési képviselőnek választották.

— **Tudomásul.** Az érdekeltek tudomására juttatom, hogy a szekelyudvarhelyi ev. ref. kollegium előjárásága kezelése alatt levő G i d ő f a l v y G á b o r-féle alapítvány a felülvizsgált számadások szerint az 1903-ik évben tökéletesen folytán 1231 K 81 fillérrel gyarapodván, az alap cselekvő állása 1903. december 31-én 56219 K 92 fillér. Székelyudvarhely, 1904. május 30-án. G ö n c z i Lajos koll. igazgató.

— **Városi értekelet.** Székelyudvarhely város képviselőtestületét kedden délután 4 órára több igen fontos ügy megbeszélésére hivta össze Sz a-

k á t s Zoltán polgármester. Az igen szép számban összegyűlt képviselők meleg érdeklődéssel tárgyalták ezuttal is a város ügyeit s az eszmék eszméket teremtettek. Lapunk első helyén is foglalkozunk a hasonló irányú értekezletek állandó sitásával, sőt azoknak szélesebb körre leendő kiterjesztésével. Vajha sikerülne a közérdeklődést emez irány felé fordítani! Az értekelet első tárgyát a városház-ügyének megbeszélése képezte. Sok jóindulattal vázolta Szakáts polgármester azokat a képzelt előnyöket, melyek — ha a jelenlegi vármegyeházat átvenné a város — reánk háramlanának. Azonban a képviselőtestület Dr V á l e n t s i k Ferenc, K o n c z Ártin, H l a t k y Miklós, Gyertyánffy Gábor felszólalásai után az egész tervet napirendről leendőnek véleményezte. Az értekelet tagjai közül senki sem akadt, aki a tervezett épületátvételt helyeslő felszólalást kockáztatott volna. Mindenki azon a véleményen volt, hogy „kicsi a gyermek és nagy a ködmön“, egy erkölcsi testületnek bizenytalan, tehát levegőbe lógó jövedelmekre „bazározní“ nem szabad. Végül maga a polgármester is belátta a különben életrevalónak látszó eszme kivihetlenségét s főképp azt, hogy a városház építését sokkal célszerűbben és a városra nézve hasznosabban lehet majd más-kép megoldani. — Nem kevésbé fontos, sőt mondhatni egyik legégetőbb kérdése városunknak az elemi iskola fölépítése. Azonban szegény és túlterhelt polgárságunk nagyobb költségeket nem bír, az állam meg hajlandóságot eddig nem mutatott megfelelő segélyezésre. Most illetékes helyről biztató ígérlet hangzott el s így városunk képviselőtestületének vált föladatává, hogy a jelenlegi és jövőbeli szükségletnek megfelelő iskola-helyiségeket építtessen. Az állam hajlandó az e célra fölveendő költsön törlesztéséről oly képen gondoskodni, hogy a személyi járandóságokat és épületföntartás magára vállalja s így a mostani kiadásokat a városnak évenként visszafizetni. Ezen pontnál J u n g-C s e k e Lajos, G y e r t y á n f f y Gábor, Dr S o l y m o s s y Lajos, K o n c z Ártin és S o ó Gáspár szólaltak föl. Azonban véglegesnek tekinthető megállapodás csak az alkalom sürgős fölhatalására nézve történt. A kivihetőség és az elhelyezkedés kérdései eldöntetlenül maradtak. — Harmadik kérdéskép a villamvilágítás-létesítése került napirendre. Szakáts polgármester megbeszélést folytatott a Ganz-gyár egyik tisztviselőjével s közelebbről ajánlatot is fog be-terjeszteni a társaság. A villamos telep beállítását igen praktikus módon tervezik. Nappal egy megfelelő malmot hajtana és a vízvezetékhez, valamint az egyes ipartelepekhez szükséges erőt szolgáltatná, míg éjjel a világításhoz használnák föl a villamos erőt, mely részben a Küküllő folyó fölhatalásával, másrészt gőzgépekkel fejlesztlenék. Itt G y e r t y á n f f y Gábor, S o ó Gáspár, U g r o n Ákos és Dr S o l y m o s s y Lajos mondták el nézeteiket. Az értekelet nagy érdeklődéssel fogadta a gyakorlati megvalósításra előkészített tervezetek megbeszélését — Több tárgy nem lévén, polgármester köszönetet mondott a megjele-nésért s az értekezletet feloszlatta.

— **Nem lesz állatvásár.** Székelyudvarhelyt az e hó 4. és 5-ére eső Urnapi országos állatvásárt csak részben lehet megtartani, mert a hasított körmű állatokat a közelebbről fellépett száj- és körömfájás miatt behajtani tilos.

— **A fazekasiparosok mázagszükséglete.** A pénzügyminiszter megengedte, hogy a m. kir. kincstári kohók nemcsak a szövetkezeteknek, hanem az egyes fazekasmestereknek is a mázagszükségletet 5 százalékos árelengedmény mellett szállítsák, ha a megrendelés az ipartestületi elnök láttamozásával eszközöltetik.

— **Elbontják a hidat,** melyet a mult évben kiegészítés céljából a Küküllő folyóra építettek a vashid fölépítéséig. A farészeket pedig folyó hó 11-én (szombaton) az államépítészeti hivatal Bethlen-utcai helyiségében nyilvános árverésen eladják.

— **Járványos betegségek.** Vármegyénk területén mind inkább terjednek az állatbetegségek. A községek szigorú zárlat alá kerülnek. Súlyos teherként nehezedik ez a sajnos körülmény amugyis szegény népünkre. Jelenleg a következő helyeken van állatbetegség: V e s z e t t s é g: Homoródkarácsonfalván és Homoródszentpálon; t a k o n y k ó r é s b ö r f é r e g: Erkeken; r a g a d ó s s z á j é s k ö r ö m f á j á s: Székelyudvarhely városban, Felsőrákos, Gyepes, Lővéte, Szentgyházasalófalva községekben; b i v a l v é s z: Lengyel-falva és Ülke községekben; j u h h i m l ő: Homoródszentmárton; r ü h k ó r: Homoródalmás, Zsombor, Korond; s e r t é s o r b á n c: Bethfalva, Kissolymos, Kadicsfalva; s e r t é s v é s z:

Homoródalmás, Medesér, Alsósófalva, Parajd, Szenttamás községekben és Székelyudvarhely városban

— **Vérontás egy virágsokorért** Homoródoklándon furcsa eset történt vasárnap este 8-9 óra között. Szabó Áron kovácstanonc és Bartók Dénes eseléd egy csokor virág miatt összekülönböztek Bartók e közben megharapta a kovácstanon ujját Mire az kiszabadítván magát, erős fölindulásában bicskot vett elő és Bartók Dénest hasán annyira megsebesítette, hogy életéhez kevés reményt fűznek. A sérült legény a távolabb levő gyógyszerár előtt — hova sebet bekötötteti indult — összeesett. Beszállították a vármegyei kórházba. Az esetnek igen sok nézője volt, de nem gondolták, hogy az előbb tréfásan indult dulakodásnak ily komoly vége lesz.

— **Köhögés, reketség és mellfájás ellen** igen kitünő szer, melynek hatása szinte csodával határos, a következő: Bazsarózsagyökereket és tormát egyenlő mennyiségben reszelünk s egy fél napig a levegőn (de árnyékban) hagyjuk, hogy az ereje vagyis a csipőssége elpárologjon. Most össze elegyítjük hársfa vagy akácmezzel. Ebből napjában 3-4 kanállal megesszünk Még a legidültebb hörg-hurut vagy tüdőkatarrhusnál is bámulatosan segít, sőt kezdődő tüdővészben is sikerrel lehet használni.

— **Kertmegnyitás.** Sándor István jóhírű vendéglős a Hungária-szálló kertjét mai napon ünnepélyesen megnyitja. Ez alkalommal Sándorka első zenekara működik s frissen csapolt kőbányai részvénytársaságbeli udvari sört fognak fölszolgálni a vendégeknek

## Nyilt-tér\*

Igen alkalmas utazásoknál.  
— Rövid használat után nélkülözhetetlen. —  
— Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva. —

Bizonyítvány kelt Bécsben,  
1887. júl. 3-án.

Szarg's Kalodont

nelkülözhetetlen

f o g t i s z t i t ó - s z e r .

A fogak tisztántartásához csupán szájvizek nem elég-ségesek. A foghúson mindig ujjal keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítően és antiszeptikusán ható fogtisztító-szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont“ már az összes kulturállamokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

\* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget sem vállal a S z e r k .

## Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

92-904. képv. szám.

### Hirdetmény.

Máréfalva vadászati joga 1904. évi július hó 1-től kezdődő 6 évre folyó évi június hó 9-én délelőtt 9 órakor Máréfalva községházánál berbe adatik.

Kikiáltási ár 20 korona.

Máréfalva, 1904. május 19.

Olasz Péter,  
főbíró.

## Mindenféle kösz-

vénny, csúzt, és meghűlést gyógyít a nyirfa levél, de csak június hó végéig. o o

Hogy mi módon eszközölhető ez a biztos gyógyulás otthon, a háznál — megmondja az: „Élet-könyve“, melynek ára most csak 2 korona a „Szekely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvkereskedése) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca. Vidékre a pénz előleges beküldése után bérmentve.

**Kézmárky Akos** kocsikárpitos és fényező műhelye Székelyudvarhelyt, Kökereszt-tér 1. sz. Elvállal és pontosan készít a legkülönbözőbb kocsikat, szekereket; butorok bevonását, szobapadlók fényezését; kocsis és szekérüléseket, függőlámpák, kép- és tükörkeretek, valamint butorok aranyozását, fényezését. **Költőzködéseknél** butorok és más kényesebb tárgyak szakszerű, felelősség mellett való becsomagolását teljesíti. — Ablakredőnyök nagy választékban kaphatók!

**BOR.** Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

 **A sertés Magyarországon!**  
Irtá: Enesei Dorner Béla. **Betegh Pál**  
című — hasznos tanácsadó — könyv: könyv-, papir-, író- és rajzszekerkeskedésében kapható!  
Ára: 5 korona.

2509—904. tkvi szám.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A székelyudvarhelyi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Vas Andrásné végrehajthatónak Vas Mihály végrehajtást szenvedő elleni 741 K 41 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, tekintettel arra, hogy Vas Gáspárné Ambrus Julia kellő időben szabályszerű utóajánlatot tett a 2294—904. számú árverés hatályon kívül helyeztetik s egyúttal az oroszhegyi 257. számú telekjegyzőkönyvben A + 746., 747., 748. hr. sz. ingatlanra 147 K 40 fillér, az 1618. sz. telekjegyzőkönyvben A + 694. hr. sz. ingatlanra 1242 K 10 fillér ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1904. évi június hó 21-ik napján d. e. 9 órakor** a községházánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Székelyudvarhely, 1904. április 29.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóságtól.

MIHALY, kir. tszéki egyesbíró.

**Fogorvos Székelyudvarhelyt.**

**Dr Kovács Géza** egyetemes orvostudor fog- és szájspecialista műterme Kossuth-utca 31. sz. alatt. Szerényebb viszonyok között levő vidéki földműveseknek foghuzásokat és más apróbb műtetteket 1 koronáért, teljesen szegényeknek pedig díjtalanul eszközöl.

**Hirdetmény.**

Alólirott a fürdőző közönség tudomására hozom, hogy Szentegyházasoláhalva község tulajdonát képező „Lobogó-fürdőt” sikerült hasznosbérbe vennem s miután mint új bérlő a nagyérdemű közönség előtt teljesen ismeretlen vagyok — ezért kijelentem, hogy a közönség szolidaritására kész vagyok s ezért, kiknek számítások van, kérem bizalommal hozzám fordulni Szoba árak és étkezési díjak igen szolidok. Szentegyházasoláhalva, 1904. május 25.

Lajos József, bérlő.

**Kedvezmény olvasóközönségünknek!****Budapesti Bazár**

dus tartalmu, magas színvonalu és a legolcsóbb magyar modern divatlap. Előfizetési ára postai küldéssel vagy házhöz szállítva negyedévenként egy korona 50 fillér, akik azonban kiadói hivatalunknál, Székelyudvarhely, Kossuth utca 15. szám alatt rendelik meg, azoknak jóval mérsékeltebb ár mellett kedvezményképen

**1 korona 30 fillérért** küldetjük. — A „Budapesti Bazár” bármely hónap elsőjétől megrendelhető. — A Budapesti Bazár minden számában kitűnő szépirodalmi rész, 40—50 ábrát tartalmazó divatréz, természetes nagyságu rajz- és kézimunkákat tartalmazó szabásív, diszes borítékív van. A szabásív magyarázata világos és könnyen megérthető. A Budapesti Bazár a társadalom minden osztályának igényeit kielégíti. A divatot kereső urak, nőknek és a munkás szabónőnek egyaránt szüksége van ez **olcsó magyar divatlapra.**

A Budapesti Bazár megjelen havonként kétszer, minden hónap elején és közepén.

**Kertmegnyitás!**

Székelyudvarhelyt az „Erzsébet-kert” folyó évi június hó 5-én megnyilik.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Mint gyógyviz osodahatásu.

**Kászoni Főkut.**

Természetes gyógy borviz!

Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: SZENTPÉTERY GERGELY fűszer-, üveg-, porcellán- és diszműáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deak-tér 15 szám alatt. — Üvegenkénti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

**Kérjen**

csak Selle és Káry-féle



legjobb tisztítószert minden lábbelihez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxalf, oscarina, chevreaux és lakcipőhöz Bécs, XII.



Névjegyek, eljegyzési- és esküvői kártyák, meghívók, valamint mindenféle nyomtatványok a legjutányosabb áron és gyorsan készülnek

**Betegh Pál**  
könyvnyomdájában  
Sz. Udvarhelyt,  
Kossuth-utca 15. sz.

Alkalmi vétel!

Alapított: 1865.

**SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA**

női- és férfi divatruházata Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. **Legolcsóbb bevásárlási forrás!** Gyors és pontos kiszolgálás!

Alkalmi vétel!

Alapított: 1865.

**Tájékoztató rövid kivonat az árjegyzékből:**

(A tavaszi és nyári időnyre igen hasznos tudni valók.)

Tavaszi és nyári divatekkek dus raktára. o o o

Férfi- és női ruhák teljes elkészítettése elsőrendű műtermekben! o o o

Menyasszonyi o kelengyék nagy választékban! o

Állandó nagy választék bluz- és ruha selymekben féláron is alul!!

Legnagyobb o raktár férfi és fiu ruhának való posztókban, páratlan olcsó árakban, kiváló minőségekben! o o

Női ruha-kelmék méterenkint 0.25—2.50 frtig.  
Jó mosó kartonok 0.14—0.30 frtig.  
" " pikétek " 0.20—0.38 frtig.  
" " szatének " 0.28—0.48 frtig.  
Selyemfényű voilok " 0.28—0.40 frtig.  
Zefirek " 0.18—0.40 frtig.  
Oxfordok " 0.24—0.36 frtig.  
Lepedő vásznak 156—200 cm. szélességig . . . 0.45—1.10 frtig.  
Véges vásznak (23 méteres végenként . . . 3.50—12 frtig.  
Férfi ruha-posztók mt.-kint 1.10—7.50 frtig.  
Diszített női kalapok . . . 0.70—12 frtig.  
Nap és esernyők, fekete és színes . . . 1.00—8.50 frtig.  
Női kész bluzok . . . 0.80—5.50 frtig.

Dus raktár női és férfi fehérművekből, férfi és fiu kalapokból. Butorkelmék, asztal és ágyterítők, függönyök, futó és garnitúra-, valamint fali- és ágyelőszőnyegegek. Selyem, gyapju és mosókendő. Abroszok, szalvéták, portörülők és törülköző-kendő. Zsebkendő. Szalagok. Csipkék, csipkeszövetek, csipkegallérok, zsinórdíszek, nyakkendő és haris-

Férfi és fiu ruhák legújabb divat szerinti elkészítését — mérték után kitűnő szabásért teljes felelősséget vállalva — feltűnően olcsó árak mellett eszközöl.

Tekintettel az árak emelkedésére a fenti olcsó árak csak a jelenlegi készlet kiürítéséig kötelezők.



nyák. Férfi és fiu kész ruhák, saját készítményű matracok. Selyem és cloth paplanok, takarók s több más mindennapi szükségletek.

Férfi, női és gyermekecipők áraiból:

Kis gyermekecipők 45 krtól 50 krig. Nagyobb füzös 90—1.10—1.30—1.60—1.90—2.20 frtig. Férfi, bőr, cugos 2.60—3.20—4.20—6.50 forintig. Női, bőr, cugos 2.70—3.20—5.— forintig. Női bőr, füzös 3.—3.80—4.80—5.50 frtig. Női, bőr, gombos finom 4.80—5.50 forintig. Női, lakk, kivágott 1.90—2.20—2.60 frtig. Gyermekek, lakk, kivágott 1.50—1.70 forintig. Női, chefro, félcipő 2.90—3.50 frtig. Női, chefro, gombos 3.30—3.80 frtig. Vászonn cipő, fekete és barna (női) bőrrel körözve 95 krig. Ugyanez (férfi) 1 frt 10 krig.

Férfi divatosztály:

Egész rend sacco-öltöny 12 frttól feljebb, minőség szerint minden elképzelhető árakban. Egész rend Kaiser (salon) öltöny finom anyagból már 22 frttól feljebb; elegáns, finomabb kelméből 28 frttól, legfinomabb kelméből 34 forintig.

Egész rend sacco-öltöny 12 frttól feljebb, minőség szerint minden elképzelhető árakban.

Egész rend Kaiser (salon) öltöny finom anyagból már 22 frttól feljebb; elegáns, finomabb kelméből 28 frttól, legfinomabb kelméből 34 forintig.

Férfi és fiu kész-

ruhák áruháza. Ezen ágba a legvégsőig menő olcsó árakat biztosítom, miért is különösen bátor vagyok az elősoroltakra fölhívni a közfigyelmet!!

Férfi, női és gyermek cipők kiváló minőségben, versenyen kívüli árakban! o o

Csinos női- és férfi sport, tennis és torna-cipők dus választékban.

Illatszerek, szappanok, ruha- és hajkefék! o o

Uti bördők és kézi-táskák. o o